



Dům plný tajemství

Amanda Geard

TASMÁNIE, ZÁŘÍ 1939

V docích v Hobartu na Grace a Rose čekal řidič, který je měl dopravit na Towerhurst – mladík ne o moc starší než Rose, se světlou čupřinou na hlavě. Opíral se ležerně o sloup, ale Grace mu to sebevědomí příliš nevěřila.

„Slečna Greyová?“ obrátil se k Rose a uznale si ji prohlédl. Grace pochopila, že jeho ohromný nos nebyla jen hra světla a stínů. „Posílá mě váš strýček.“ O tetě Olive, Marcusově ženě, nepadlo ani slovo. „Jsem jeho šofér,“ dodal s tak výrazným přízvukem, že mu bylo sotva rozumět.

Rose ta záměna pobavila. „To je skvělé. Ale tohle,“ její úsměv se ještě rozšířil, když ten jeho zmizel, „je Grace Greyová.“

„Ach... ehm.“

Naložil je v rychlosti do auta a Grace si povzddechla, když ze zadního sedadla poslouchala, jak řidič Richard ve předu zpovídá Rose a vyptává se na cestu.

Plavba z Anglie trvala nekonečných osm týdnů – dolů podél západního pobřeží Afriky, přes Indický oceán a pak kolem samotné Austrálie, jejíž velikost Grace podcenila, když hledala Tasmánii ve starém atlasu. „Krásné pláže, ale dost neohrabaní lidé,“ prohlásila Edeline, jako by šlo o víkendový výlet a ne o cestu na druhý konec světa.

Je to špatné znamení, že Tasmánii našla na straně třinácti toho ohmataného atlasu? Ostrov měl trojúhelníkový tvar a na něm vyznačených pár osad

a míst se jmény ukradenými od anglických dvojníků: Launceston, Brighton, řeka Tamar. Odhadovala, že leží asi sto osmdesát mil na jih od Melbourne.

Z centra Hobartu na okraj přešli velmi rychle. Domy z pískovce ustoupily cihlovým a ty zas dřevěným, většinou natřeným na bílo, se zdobnými okenicemi a visutými verandami. Dál na západ dekorací rychle ubývalo, a když se Grace ohlédla za mizejícím městem, měla dojem, že se docela vzdalují civilizaci.

„Kolik lidí v Tasmánii vlastně žije?“ zeptala se, když vůz nadskakoval na klikaté prašné cestě.

Richard dlouze hvízdal. „Pár set tisíc? Ale skoro všichni v Hobartu. Místo, kam jedeme, je už prázdnější.“ Očima jako uhlíky pohlédl na Grace ve zpětném zrcátku.

„To je dub, támhle v poli?“ zkusila to znovu.

Rezerva připevněná na kapotě černého buicku zarachotila v rytmu jeho smíchu. „Ne. Skoro všechno tady je nějaký druh eukalyptu. A je to spíš pas-tvina než pole. Tam, kam jedeme, to ale vypadá jinak. Od zbytku státu je to odříznuté horami West Coast Range, víte? Jsou tam živočichové, co ještě nikdo nepopsal, a deset kroků do džungle stačí, abyste se ztratili nadobro.“

Rose ho škádlivě plácla po rameni. „Ale jdi, Richarde.“

„Děti mají rády takové povídačky,“ uchechl se.

Já ale nejsem dítě, pomyslela si Grace. Je mi patnáct. Nahlas řekla: „Jaká zvířata tam jsou?“

„Třeba hadi. Taky tasmánský čert. Ten je slyšet hlavně v noci. Nedaleko od vašeho strýce žije jedna irská rodina – říkají, že vyjou jako čarodějnice. Prej je to znamení smrti, víte?“

„Děsivé,“ zatřepala Rose řasami. „Ty jsi je taky slyšel?“

„Mockrát. Já bydlím ve Westfordu, to taky není daleko,“ zdůraznil a zadíval se na ni. „Touhle cestou na Hobart jezdím několikrát týdně.“

Grace se naklonila kupředu. „A jak je to ještě daleko?“

„Pár hodin. Towerhurst leží severně od brodu, kam se musíme dostat, než začne příliv, jinak budeme nocovat na břehu.“ Zamrkal na Rose a Grace sledovala, jak Rose protáhla rty v širokém úsměvu a naklonila hlavu ke straně.

K brodu se dostali včas. Byla to úzká cesta dlážděná plochými kameny v ústí řeky proudící z hustého lesa.

„Proč je voda tak hnědá?“ zeptala se Grace při pohledu na řeku barvy slabého čaje.

„To je z trávy nahoře v kopcích. Vypouští do vody tanin. Někdy je voda průzračná, jindy hnědá, to záleží na tom, jak moc pršelo.“

„A jak se ta řeka jmenuje?“

„Joey,“ odpověděl Richard směrem k Rose, i když ona otázku nepoložila. „Joey, což je i mládě klokana.“

Rose přikývla, ale odvrátila se, protože informací o Tasmánii měla za těch pár hodin očividně dost.

Nad ústím řeky Joey tvořila vegetace hustý oblouk, rámuující temné srdce pralesa. Stromy natlačené na sebe maširovaly směrem k oceánu a visely nad útesy. Od moře je dělila jen nekonečně dlouhá bělostná pláž.

„To je Ocean Beach,“ řekl Richard. „Za přílivu ale písek zmizí. A voda je tu mělká, dá se jít po dně daleko do moře. Jen by tam člověk neměl lít, když příliv začne. Je fakt silný a snadno vás smete. Už se to párkrát stalo.“

Grace neuměla plavat, a tak se rozhodla pláží zdaleka vyhnout.

Když přejížděli brod, šplíchl jim od kol na přední sklo voda. „Na to je lepší si zvyknout hned,“ prohodil Richard. „Tady na západním pobřeží totiž prší dvě stě dní v roce.“

Towerhurst Grace dost překvapil, ani strýček Marcus Foxton se nepodobal představě, jakou o něm nabyla z několika starých fotografií, co našla v albu v domácí knihovně na Grosvenor Square. Byl stejně vysoký a světlomasý jako Edeline, měl i tytéž modré oči, ale za dvacet let, co odešel z Anglie – tedy na konci první světové – výrazně zmohutněl a zarostl. To druhé bylo až alarmující.

„Vítejte na Towerhurstu,“ oslovil je směsí britské a australské angličtiny. „Pěkný dům, ne?“

Věž čnící vysoko k nebi připomínala dítě, které dospělý vzal na ramena, aby se mohlo rozhlédnout nad hlavami davu, což Grace občas viděla u jiných otců a dcer, jež to očividně těšilo.

Rose vystoupila z auta a rozpráhla paže. „Je to fantastické,“ řekla a vypadala, jako by se chystala na večírek v Mayfair: celá uzardělá, oči i vlasy zářící v šeru. „Máme za sebou pořádný kus cesty, pane Foxtone.“

Strýček Marcus se usmál a Grace zadržela dech. Na moment totiž jako by zahlédla matku a pocítila stah u srdce. Ne proto, že by se jí po Edeline zastesklo, bylo jí spíš smutno z toho, že při pohledu do zrcadla tenhle foxtonský úsměv nikdy neviděla.

Strýček přikývl. „Olive se omlouvá, ale její matka stoná, a tak tam na pár dní odjela.“ To Grace zklamalo. Edeline se za bratrem do Austrálie vypravila pouze jednou a od té doby o Olive mluvila jako o té „australské ženské“, proto na ni Grace byla zvědavá. „Ale postarala se nám o oběd, a omáčku dokážu ohřát taky.“

Marcus se zasmál a sáhl do kapsy pro obálku. Podal ji Richardovi – ten už přenesl jejich bagáž k předním dveřím a postával tam.

„Tak já teda pojedu,“ prohlásil teď až příliš hlasitě. Rose, jíž ta věta patřila, se opírala o zábradlí na verandě a zírala kamsi do lesa. Její silueta se tam hezky vyjímalala. „Nashle,“ prohodil ještě Richard směrem ke Grace.

Marcus se znovu usmál a vrásky kolem očí se mu prohloubily. „Dost dlouhá cesta, že?“

Na Grace doléhala únava, a tak jen přikývla.

„Neboj se, děvče drahé, tady se to jistě zlepší,“ řekl, poplácal ji po rameni a vedl ji ke schodům. „Teď když jsi pryč z Londýna a v naprostém bezpečí.“

HYDE PARK, LONDÝN, PROSINEC 2004

Kdyby se Libby někdo zeptal na její oblíbené místo v Londýně, neváhala by. I uprostřed sychravé zimy, s holými duby, buky a lískami, byl Hyde Park krásný, přestože se tolik lišil od eukalyptových hájů, mezi nimiž vyrostla. Jeho zákoutí a kryté pěšiny působily jako klidné útočiště, třebaže tam doléhal nejasný ruch z okolních ulic. Posadila se na lavičku u jezera Serpentine a pozorovala dva statečné plavce v ledové vodě. Bylo ospalé sobotní dopoledne, zpomalené nejspíš vínem, které předešlý večer vypila. Stále však měla dojem, že její konverzace s matkou byl jen podivný sen. Jenže o jednom už nepochybovala: Willow ten přívěsek hned poznala, a navíc se

bou znechuceně trhla, když se dověděla, odkud ho Libby má. Jejich hovor skončil tak rychle, jak začal, a mnohé opět zůstalo nevyřčené.

Teď by ovšem měla promluvit spíš Libby. I ona měla svá tajemství – to největší na ni čekalo v brašně v bytě jejích tetiček, protože ještě nenašla odvahu ho zkoumat. Už teď pochopila jednu věc: rodiče spolu kdysi byli šťastní, což jasně dokazovala fotografie z roku 1974, a to Libby nesmírně potěšilo.

Útěchu a klid vlastně hledala neustále, nepatřila k těm, co pořád někde pobíhají a snaží se něco změnit. Obvykle ne. I Krish tvrdil, že jí závidí, že umí jen tak být. Být kdo? Pomyslela na všechen ten ztracený čas, co uplynul od jeho smrti, a na pocit viny, který v sobě stále nosila. Žili spolu jen tři roky, což se i tak zdálo jako věčnost, a brzy dosáhli stavu, kdy se mohli smát, milovat i hádat beze strachu, že by to zas nebylo dobré. Na rozdíl od dvacetiletých vrstevníků, kteří také vylétli z hnízda a zkoušeli kde co, měli vlastně vyzrálý vztah. Krish a Libby se prostě zdáli nerozluční – dokud je nerozdělil sám život.

Poryv větru zahýbal větvemi nad její hlavou a pak jí u nohou přistálo pár lístků, poslední pozdrav podzimu. Zadívala se na ně a stále myslela na Krishe. Odešel, jenže ona v podstatě odešla s ním – neuměla myslet na nic jiného než na ztracený život, který s sebou vzal, když se otočil ve dveřích a na ten večírek odjel sám.

„Musím se učit,“ řekla tehdy od psacího stolu, když ještě postával u dveří.

„Vždyť medicínu nesnášíš, Libby. Studuj radši literaturu, jak jsi vždycky chtěla. Ty máš na rozdíl ode mě na vybranou.“

Když odjížděl, dívala se za ním z okna a říkala si, že ji zná líp než ona sama sebe.

I teď ho postrádala. Utěšovala ji jen myšlenka, že by ji jistě podporoval v tom, co dělá. I jeho by fascinovala fotografie, co našla v otcově tašce. Jen jemu se totiž přiznala – nikomu jinému – co našla v plechovce u vodopádu a že si teprve tam poprvé pozorně přečetla „Muže od Sněžné řeky“ a něco se v ní změnilo.

„A taky ‚Paní od Joey River‘!“ dodával se smíchem.

Libby stiskla v ruce přívěsek s liškou. V londýnském povětří chladil stejně jako tehdy, když ho prvně vzala do ruky. A náhle ji napadlo: byl otec někdy u toho vodopádu? Nebo máma? Nenechal tam krabičku jeden z nich?

Pak si všimla páru, který prošel parkem ruku v ruce, a oblého břicha ženy, jež už bylo součástí nové rodiny, a znovu ji napadlo, jestli se táta vůbec dověděl, že je Willow v jiném stavu. Libby se narodila v srpnu 1975, přesně šest měsíců po jeho smrti, takže to bylo možné. Na to se matky nikdy nezeptala. Často si jen představovala chvíli, kdy se to dozvěděl, nebo když Willow později zjistila, že bude dítě vychovávat sama.

Pokud manžela skutečně milovala, mohla jí přece Libbyina existence poskytnout aspoň malou útěchu, ne? Na tohle Libby myslela už tisíckrát od Krishovy smrti, kdy marně doufala, že je stejný žal a trápení s matkou spíše spojí, než rozdělí. Nemohla Willow považovat narození dcerky za dar a spojení s milovanou bytostí?

Cestou domů se Libby zastavila u památníku australských obětí Druhé světové války na jižním konci parku. Dlouhá žulová stěna přitáhla její pozornost, jako by ji tam někdo zezadu přistrčil. Všimla si dvou turistů s australským přízvukem – pročítali si jména měst, z nichž pocházeli padlí rodáci. Procházela tedy podél památníku, až narazila na Launceston, město, kam chodila do školy. Kolik vojáků od nich padlo ve válce? O těchto věcech vlastně moc nevěděla a náhle se zastyděla, že zná mnohem lépe britskou válečnou historii než tu domácí.

To byla ostatně první věc, o níž se po příjezdu zajímala. Zúčastnila se i procházky po památkách na válečný Londýn – s průvodcem ve staré uniformě. Bleskové válce padlo za obět i čtyřicet tisíc civilistů, vykládal, když se zadívali na šrapnely poškozenou fasádu Muzea Viktorie a Alberta. Ukázal na nápis Kryt, na červených cihlách už špatně čitelný. „Stopy minulosti najdete všude, pokud víte, kam se dívat,“ dodal.

Big Ben odbíjel poledne, jako když zvoní hrana; Libby zvažněla a v nastalém tichu si vzpomněla na báseň Laurence Binyona:

*Oni nezestárnou jako my, co k stárnutí tu zanechali:
věk je nezlomí, léta nebudou na nich znát.
Za soumraku i s novým ránem
budeme na ně vzpomínat.*

Libby myslela na ty, kdo padli ve válkách, i na dva muže, co válku nezažili, a přece o ně přišla. Na Krishe a Bena. Oba odešli mladí. Pokud šlo o Krishe, mohla se držet aspoň dopisů, suvenýrů a vzpomínek, které jí přinášely útěchu. Jenže když pomyslela na otce, uvědomila si náhle docela jasně, že za soumraku a s novým ránem nemá jak na něj vzpomínat.

Když o půl hodiny později otevřela dveře bytu, rozezněl se na Skypu signál příchozího hovoru. Svlékla si kabát, hovor přijala a vzápětí na monitoru spatřila dvě téměř identické tváře. Ivy a Ash, její tety-dvojčata, v hotelové lobby někde v New Yorku.

„Libby,“ zamručely spokojeně obě najednou. „Máme jen chvilku mezi snídaní a schůzkami,“ přidala rychle Ivy. „Jak se vede? Všechno šlape, jak má?“

Minulý týden s nimi mluvila dvakrát a Ivy jí kladla stále stejné otázky. Libby obdivovala její optimismus. Teta snad vážně věřila, že tentokrát Libby radostně nadskočí a spustí, že je všechno úžasné, že má novou práci a snad i kluka.

„Dobře, dobře,“ odpověděla a měla dojem, že příliš nelže. Cítila se přece v pohodě, i když zdaleka všechno ještě nešlapalo. „Začala jsem hledat nové bydlení...“ dodala raději, ale to už měla chuť se chytit za nos.

Ash rychle mávla rukou. „Jen žádný spěch.“ A Libby věděla, že to myslí vážně. Ani jedna z tet neměla ráda, když někdo příliš mlžil. Jenom pro neteř měly pochopení, což mělo nejspíš co dělat s lítostí. Věděly, že už v životě zažila trápení, jaké ony dvě nepoznaly.

„My se doma stavíme příští týden na dva dny,“ pokračovala Ash, „a pak vyrazíme do... Lucernu?“

„Do Ženevy,“ řekla Ivy a zadívala se na sestru skoro soucitně.

„No ano ano, do Ženevy,“ rozzářila se Ash. „Krásné jezero a to všechno.“

Cinkot příborů v pozadí začaly přehlušovat zvýšené hlasy, jak se lidé scházeli na jednáních ve městě, co nikdy nespí, a pak se objevil číšník ve fraku, s vážným výrazem se uklonil a podal Ivy účet. Ivy si ho vzala a poslala číšníka pryč s pětidolarovou bankovkou.

„Máte naspěch,“ všimla si Libby, „klidně si promluvíme později.“

Ash natáhla ruku mimo obrazovku a pak v ní náhle držela sklenku na martini s temnou tekutinou. „Na svoji nejmilejší neteř si vždycky najdeme čas,“ řekla a dala si pořádný lok.

„Na jedinou neteř,“ podotkla Libby. „Dáváš si espresso martini k snídani?“

Ash sklenku zvedla jako k přípitku. „Jen kapku na kuráž.“

Libby dobře věděla, že to není pravda. Mladší sestry její matky spolu tvořily tým snů a žádnou další odvalu nepotřebovaly. Dokázaly se starat o víc než šest společností – na manžely si nikdy nenašly čas – a v raném důchodovém věku začaly investovat do čehokoli, co je zaujalo: vinice, nakladatelství, malý hotel na cornwallském pobřeží. Pokud jim některá z investic nevyšla, zaměřily se na jinou, a nezdary se netrápily.

Ale když se Ash znova podívala na hodinky, Libby se rychle ozvala: „Než půjdete, chtěla jsem se zeptat na něco z máminy minulosti...“

Dvojčata shodně povytáhla obočí.

„Nebydlela ona, a... táta..., někdy jinde než v Launcestonu?“

Paenza. Potom Ivy zavrtěla hlavou, zato Ash přikývla.

„No tak dobře,“ zvýšila Libby hlas a naklonila se kupředu. „Říká vám něco jméno Towerhurst?“

„Ne,“ prohlásily obě unisono.

„Ne, to asi ne,“ opakovala Ivy a pokradmu pohlédla na sestru. Libby jako jedináček vždycky žasla, jak se tetičky dokážou beze slov domluvit; i když už to dobře znala, tehle jejich výraz byl dost nový. Věděla, že budou intrikovat spíš přímo na očích než za jejími zády.

„Jde o to,“ pokračovala tedy, „že jsem našla tuhle fotku.“ Zvedla fotografii a pak ji obrátila, aby si přečetly nápis vzadu.

„No ano, *Towerhurst...*“, ozvaly se zase obě najednou, jako by předtím nerozuměly otázce.

„Ano, Towerhurst,“ řekla Libby úsečně. „Myslím, že ho máma prodala, když mi bylo asi deset.“

„Hm, už si vzpomínám!“ Ash do sebe obrátila zbytek drinku a nad horním rtem jí zůstal knírek z pěny. Zdála se vždy o něco čitelnější než její sestra, která uměla zachovat výraz pokerového hráče.

„Máma s tátou tam snad někdy *bydleli*?“ ptala se Libby dál. „Kdy to jako koupili?“

„Koupili?“ začala Ash. „Ale ne, kotě, nekoupili...“

„Myslím, že tvůj otec stál o nějaké odlehle místo, kde by měl klid na psaní,“ přerušila ji sestra.

Odlehlé tedy rozhodně bylo. Libby počítala, že i po nových silnicích tam cesta z Launcestonu trvala tak pět hodin.

Zvedla v ruce přívěsek. „A poznáváte teda tohle? Ne? Já jen že...“ V rychlosti jim vyprávěla o výletě s matkou v dětství a o tom, jak Willow při pohledu na šperk zareagovala. „Stalo se tam snad něco? Třeba tátovi?“

„Drahoušku,“ promluvila Ivy s neobvyklou něhou, „já vím, že je těžké chodit po Londýně, kde tvůj tatínek...“ Odmlčela se. „Ale nemá cenu hrabat se pořád v minulosti.“ Někdo mimo obraz na ni zřejmě zavolal, protože se náhle zvedla, odběhla a nechala tam Ash samotnou.

„Na té fotce totiž máma vypadá neskutečně šťastná,“ dodala Libby. „Nikdy jsem ji s takovým úsměvem neviděla.“

„Oni spolu byli šťastní.“ Ash začala vzpomínat. „Tvoje máma se takhle smála pořád. Byla docela jako sluníčko.“ Libby při těch slovech zabořilo u srdce.

„Což se změnilo po tátově smrti?“

„Ano, pochopitelně.“ Ash si odkašlala. „Takže se na nás těšíš?“

„No jistě, nemůžu se dočkat.“ Libby zaváhala. „Jsem tu dost osamělá.“

Ash se na ni soucitně zadívala.

Libby toho využila a pokračovala: „Napadlo mě totiž, že když už jsem v Londýně... že mezi hledáním práce a bydlení zjistím taky něco víc o tátovi. Včera jsme si s mamkou hezky povídaly, když nás přerušila její studentka...“

„A jak jí to vyučování vlastně jde?“

„Skvěle. Ale...“ Libby se pokusu vyhnout se tématu zasmála. „Jak někdo může prodat dům, který mu nepatří?“

„Já jsem neřekla, že jí nepatřil.“ Ash se zatahala za límeček. „Jen že ho nikdy nekoupila.“

„Cože? Ona ho ne...“ Tak tohle bylo opravdu zajímavé. „Mamka ho... Takže ho zdědila, že?“

Ash se nervózně ohlédla a náhle odstrčila skleničku, jako by už litovala, že se napila.

„A po kom?“ vyzvídala Libby.

Ash zavrtěla hlavou.

„No tak řekni.“ Starý dům v deštném pralesi, tajné dědictví a historka, o něčem takovém s ní Willow nebude chtít mluvit. „Řekni mi to!“

„Jenže já to nevím! Nikdy nám to neřekla. Bylo to anonymní.“

„Anonymní?“

„Ano.“ Ozval se zoufalý povzdech. „Willow nám zavolala – tehdy jsme bydleli v Sydney – a oznámila nám to jako novinku. Hned další den s Benem na Towerhurst vyrazili, ale potom...“ Ash mávla nonšalantně rukou, když se vrátila Ivy a naznačovala, že spěchají a hovor je třeba ukončit.

Libby to tak nemohla nechat. „Ash, co se na tom Towerhurstu stalo?“

Ivy se rozčileně zadívala na sestru. „Už musíme běžet, zlatíčko,“ pronesla zaraženě. „Ale brzy se uvidíme.“ Ještě na ni provinile mávla, a než se spojení přerušilo, bylo slyšet, jak se zmateně omlouvá.

Libby se znovu zadívala na starou fotografii. Její rodiče přijeli v roce 74 na Towerhurst a její matka se tam z nějakého důvodu vrátila až za deset let.

Přeložil Soňa Tobiášová